

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

AWW 1991/38 KBW 1991/59

UITSPRAAK

in de gedingen tussen Y. B., te B., eiseres

en

het bestuur van de Sociale Verzekeringsbank, gedaagde

I ONTSTAAN EN LOOP VAN DE GEDINGEN

Onder dagtekening 5 oktober 1988 heeft gedaagde eiseres, geboren in 1955, in kennis gesteld van zijn beslissing tot weigering van een weduwenpensioen ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet (hierna: AWW).

Voorts heeft gedaagde onder dagtekening 5 april 1989 eiseres in kennis gesteld van zijn beslissing tot weigering van kinderbijslag ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet (hierna: AKW) voor haar vijf kinderen over het derde kwartaal van 1987.

De toenmalige Raad van Beroep te Amsterdam heeft bij uitspraken van 4 en 5 september 1991 de namens eiseres tegen die beslissingen ingestelde beroepen ongegrond verklaard.

Namens eiseres is mr. P.R. K., advocaat te B., van die uitspraken in hoger beroep gekomen bij de Raad. In eensluitende aanvullende beroepschriften van 13 februari 1992 zijn de gronden, waarop de hoger beroepen berusten, uiteengezet.

De gedingen zijn gevoegd behandeld ter terechtzitting van de Raad, gehouden op 2 maart 1994, waar van de zijde van eiseres - zoals schriftelijk aangekondigd - niemand is verschenen.

Van de zijde van gedaagde is bij die gelegenheid verschenen mr. C.P.H. R.-A., werkzaam bij de Sociale Verzekeringsbank.

II. MOTIVERING

Met ingang van 1 januari 1994 is de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in werking getreden en de Beroepswet gewijzigd. De in dit kader gegeven wettelijke regels van overgangsrecht brengen echter mee dat op het onderhavige hoger beroep moet worden beslist met toepassing van het procesrecht zoals dat luidde vóór 1 januari 1994, behoudens wat betreft de mogelijkheid van vergoeding van proceskosten als geregeld in artikel 8:75 van de Awb.

Blijkens de gedingstukken en het verhandelde ter terechtzitting van de Raad heeft de echtgenoot van eiseres, F. A., van Marokkaanse nationaliteit, vanaf 1969 in Nederland gewoond en gewerkt. In 1984 heeft de Bedrijfsvereniging voor de Voeding (hierna: BV

Voeding) hem een uitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (hierna: WAO) toegekend, berekend naar een arbeidsongeschiktheidspercentage van 25 tot 35. Deze gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering hing samen met voor hem geldende beperkingen uit knieklachten. Naast deze WAO-uitkering ontving hij destijds een uitkering ingevolge de Algemene Bijstandswet (hierna: ABW).

F. A. is op 17 februari 1987 vertrokken naar zijn toentertijd in Marokko verblijvende gezin, nadat hij vernomen had van de behandelend arts dat hij ongeneeslijk ziek was, en is enkele maanden later, op 3 juli 1987, overleden. Hij heeft zich niet laten afvoeren van het bevolkingsregister van zijn (laatste) woonplaats hier te lande.

In 1987 heeft eiseres een (postume) verhoging van zijn WAO-uitkering aangevraagd wegens sinds 10 december 1986 toegenomen arbeidsongeschiktheid, op welke aanvraag door de BV Voeding bij beslissing van 18 mei 1987 afwijzend is beslist, onder meer onder overweging, dat F. A. voor de restcapaciteit niet verzekerd was voor de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet en de WAO (nu hij een ABW-uitkering ontving), terwijl de toegenomen arbeidsongeschiktheid voortvloeide uit andere klachten dan waarvoor hij in de WAO kwam. Het namens eiseres tegen deze weigeringsbeslissing ingestelde beroep is vervolgens bij beschikking ex artikel 95 van de Beroepswet van 3 april 1990 door de voormalige Raad van Beroep te Amsterdam niet-ontvankelijk verklaard.

Gedaagde heeft bij de in rubriek I vermelde beslissing van 5 oktober 1988 de aanvraag van eiseres om haar in verband met dit overlijden van haar echtgenoot een weduwenpensioen toe te kennen afgewezen onder de navolgende overwegingen:
'overwegende, dat hij evenmin met toepassing van het Koninklijk Besluit van 19 oktober 1976, Stbl. 557 als verzekerd krachtens de Algemene Weduwen- en Wezenwet kan worden aangemerkt;
overwegende, dat hij op de datum van zijn overlijden niet verzekerd was ingevolge de Marokkaanse wettelijke regelingen;
gelet op de artikelen 2, 3, 7, 8 en 13 van de Algemene Weduwen- en Wezenwet alsmede artikel 22, eerste lid van het Algemeen Verdrag sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Marokko van 14 februari 1972 en het Administratief Akkoord met betrekking tot de wijze van toepassing van het Verdrag beslist, dat aan de weduwe zulk een pensioen of uitkering niet toekomt en wijst mitsdien de aanvraag af.'

Bij de in rubriek I vermelde beslissing van 5 april 1989 heeft gedaagde haar aanvraag om kinderbijslag voor haar vijf kinderen over het derde kwartaal van 1987 afgewezen onder overweging dat:
'overwegende, dat aanvraagster niet in Nederland woont en derhalve geen ingezetene is in de zin van de Algemene Kinderbijslagwet;
overwegende, dat aanvraagster niet ter zake van binnen het Rijk in dienstbetrekking verrichte arbeid aan de loonbelasting is onderworpen geweest;
overwegende, dat geen van de bepalingen van het Koninklijk Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen, Stbl. 557, d.d. 19 oktober 1976, zoals dit laatstelijk is gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 1 juli 1980, Stbl. 338 van toepassing is;
overwegende, dat zij op 1 juli 1987 niet verzekerd was ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet en dat zij mitsdien over het derde kwartaal 1987 geen recht heeft op kinderbijslag ingevolge voornoemde wet;
overwegende, dat ook het op 1 januari 1973 in werking getreden Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Marokko inzake sociale zekerheid geen

bepaling bevat op grond waarvan zij aanspraak kan maken op kinderbijslag krachtens de Nederlandse kinderbijslagwetgeving;
gelet op de artikelen 2, 3, eerste lid, 6, eerste en tweede lid, 7, eerste lid, 11, 14 en 30 van de Algemene Kinderbijslagwet;
beslist, dat haar de gevraagde kinderbijslag over het derde kwartaal van 1987 niet toekomt en wijst mitsdien de aanvraag af.'

Partijen worden in deze gedingen verdeeld gehouden door het antwoord op de vraag of gedaagde bij de bestreden beslissingen aan eiseres terecht en op de juiste gronden haar aanspraken op weduwenpensioen/-uitkering krachtens de AWW en op kinderbijslag krachtens de AKW voor haar vijf kinderen over het derde kwartaal van 1987 heeft ontzegd.

Eiseres woonde ten tijde van het overlijden van F. A. op 3 juli 1987 en ten tijde van de zogenaamde peildatum 1 juli 1987 in Marokko. Voor het antwoord op de hiervoor gestelde vraag is derhalve beslissend of haar echtgenoot ten tijde van zijn overlijden al dan niet als verzekerde in de zin van de AWW en de AKW kan worden aangemerkt.

Aangezien de weigering van (postume) verhoging van de WAO-uitkering van F. A. inmiddels in rechte vaststaat, en de hem eerder toegekende WAO-uitkering niet voldeed aan de in het KB 1976, Stbl. 557, gestelde minimumeis voor verzekering ingevolge de AWW en de AKW, is hij niet langs de weg van de WAO-verzekering verzekerd voor de volksverzekeringen op de dag van zijn overlijden.

De gedingen spitsen zich derhalve toe op de vraag of F. A. op de peildatum 1 juli 1987 en op de dag van zijn overlijden, toen hij niet meer ter zake van in Nederland verrichte arbeid aan de loonbelasting was onderworpen, als ingezetene van Nederland kon worden aangemerkt.

De eerste rechter heeft die aanvraag ontkennend beantwoord. Hij overwoog daartoe in de aangevallen uitspraken onder meer - zakelijk weergegeven -, dat uit de voorhanden gegevens voldoende duidelijk bleek, dat F. A., toen hij in februari 1987 naar Marokko vertrok, hoewel hij nog stond ingeschreven in het Nederlandse bevolkingsregister, niet de intentie had om weer naar Nederland terug te keren; hij ging naar Marokko in de stellige verwachting dat hij daar wegens ziekte binnenkort zou sterven, hetgeen ook enige maanden later is geschied.

Onder die omstandigheden moet naar het oordeel van de eerste rechter worden aangenomen, dat de band met Nederland door zijn vertrek naar Marokko definitief was verbroken. Een beroep op de uitspraak van deze Raad van 20 juli 1988 in het geding AWW 1987/11, gepubliceerd in RSV 1989, nr. 71, gaat naar het oordeel van de eerste rechter niet op, omdat de betrokkene in dat geval met een geheel andere intentie naar Marokko terugging.

De Raad overweegt dienaangaande het volgende.

Anders dan de eerste rechter en gedaagde, beantwoordt de Raad de hier voorliggende vraag bevestigend.

Naar ook de Raad meent, heeft het vertrek naar en het verblijf in Marokko van F. A. in het teken gestaan van het letale karakter van zijn ziekte. Anders dan de eerste rechter is de Raad evenwel van oordeel, dat een vertrek uit Nederland naar het buitenland met de stellige verwachting, dat de ziekte, waaraan betrokkene lijdt een ongeneeslijke is, niet zonder meer de band die betrokkene met Nederland heeft verbreekt. De overige feiten en omstandigheden

dienen bij de beoordeling van dit punt per geval de doorslag te geven.

F. A. had voor zijn vertrek naar Marokko in februari 1987 een band met Marokko, omdat dit land zijn geboorteland was en zijn vrouw en kinderen in Marokko verbleven. Dit liet onverlet, dat het centrum van zijn maatschappelijk leven in Nederland lag, daar hij zich metterwoon in Nederland had gevestigd, had gewerkt tot hij gedeeltelijk arbeidsongeschikt werd in 1984 en ook na die gedeeltelijke afkeuring onder genot van een WAO-uitkering en een bijstandsuitkering in Nederland was blijven wonen. Bij zijn terugkeer naar Marokko had hij zich niet laten afvoeren van het bevolkingsregister van zijn (laatste) woonplaats hier te lande, had hij nog bezittingen hier te lande en had hij familie en kennissen in Nederland.

De hiervoor vermelde feiten in onderling verband beschouwende, en in aanmerking nemende het ontbreken van aanwijzingen van een bij F. A. levende wil om ingeval van een niet voorzien herstel van zijn ziekte niet terug te keren naar Nederland, brengt de Raad tot de slotsom, dat de financiële en maatschappelijke banden van F. A. met Nederland bij zijn overlijden op 3 juli 1987 -betrekkelijk korte tijd na zijn langdurig woon- en werkverblijf hier te lande - niet waren verbroken.

Het vorenoverwogene leidt dan ook tot een bevestigende beantwoording van de hiervoor verwoorde vraag, zodat de aangevallen uitspraken en de bestreden beslissingen dienen te worden vernietigd.

Gelet op het hiervoor overwogene is er aanleiding om de Sociale Verzekeringsbank als in het ongelijk gestelde partij te veroordelen in de kosten van eiseres, welke zijn begroot op f 710 als kosten van verleende rechtsbijstand in hoger beroep. Van andere kosten is de Raad niet gebleken.

Voorts stelt de Raad, gelet op het bepaalde in artikel 80a, vijfde lid, van de Beroepswet, dat gedaagde de door eiseres in eerste aanleg en in hoger beroep gestorte griffierechten dient te vergoeden.

III. BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep,

recht doende:

vernietigt de aangevallen uitspraken en de bestreden beslissingen;

bepaalt dat gedaagde de door eiseres gestorte griffierechten van f 150 in totaal aan eiseres vergoedt;

veroordeelt gedaagde in de proceskosten van eiseres tot een bedrag groot f 710 te betalen door de Sociale Verzekeringsbank.

6 april 1994